

Utlåtande 2002:11 RVI (Dnr 1259/99)

Införande av en stadsbiograf

Motion av Roger Mogert (s) (1999:53)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta
att avslå motion 1999:53 av Roger Mogert (s).

Föredragande borgarrådet Birgitta Rydell anför följande.

Bakgrund

I en motion (1999:53) föreslår Roger Mogert (s) inrättandet av en stadsbiograf, exempelvis i f d biografen Drakens lokaler samt att staden inleder ett samarbete med befintliga filmföreningar för att bredda filmutbudet i staden, *bilaga*.

Remisser

Motionen har remitterats till kulturnämnden, stadsledningskontoret och Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Remissvar har inkommit från samtliga remissinstanser.

Kulturnämnden vill avslå motionen med motiveringen att kulturförvaltningen för kontinuerliga diskussioner med företrädare för filmorganisationer i staden om hur filmverksamheten kan förbättras. Till stor del handlar det om att upprätthålla nätverk och hjälpa till att sprida information om den verksamhet som redan finns. Filmutbudet bland de organisationer som erhåller stadens stöd har nämnden ingenting att anmärka emot. En stadsbiograf skulle äventyra existensen för de biografer som idag visar kvalitetsfilm. Den bredd och mångfald som flera arrangörer garanterar skulle en stadsbiograf inte

fald som flera arrangörer garanterar skulle en stadsbiograf inte kunna göra bättre.

Stadsledningskontoret anser att staden redan bidrar till många satsningar som överensstämmer med det motionären efterfrågar. Stadsledningskontoret anser att inrättande av en stadsbiograf skulle vara mycket kostsamt för staden samt kunna äventyra befintliga biografers och visningsorganisationers framtid. Redan idag är de icke-kommersiella biografernas ekonomiska situation svår. En renodlad stadsbiograf skulle inte heller kunna åstadkomma den bredd i utbudet som de olika biograferna och festivalarrangörerna gör tillsammans. Stadsledningskontoret föreslår därför att motionen avslås.

Kungsholmens stadsdelsnämnd tycker att tanken på stöd till filmen är god, men menar att filmer som är mindre intressanta kommersiellt förmodligen inte i första hand bör visas i stadens en gång största biosalong. Förmodligen kommer dessutom Draken inom kort att användas för andra ändamål.

Mina synpunkter

Filmen är en unik konstform eftersom den har en så stark genomslagskraft. Det är viktigt att staden stöder uppkomsten av bredd i kulturlivet och att även högkvalitativa filmer som ej har en uppenbar kommersiell marknad kan visas. Det är också viktigt att stödja barn och ungdomars kunskap om och upplevelse av just film. Staden stöder därför skolbion, Stockholms filmfestival, Zita m fl vilka erbjuder stockholmarna tillgång till icke-kommersiell kvalitetsfilm. De bedriver också en omfattande filmpedagogisk verksamhet. Dessa verksamheter har en stor kompetens i sin verksamhet och når breda publikgrupper. Staden bör stödja detta arbete snarare än att starta en egen biografverksamhet.

Många biografer utgör även ett kulturhistoriskt värde genom sin utformning. Staden har därför lagt ner ett målinriktat arbete och stora resurser för att säkerställa biografen Skandias fortlevnad. Vi har nu lyckats hitta en långsiktig lösning där biografen Skandias unika miljö kan räddas, bevaras och användas. Detta är möjligt tack vare ett samarbete mellan näringslivet, kulturlivet, Stockholms stad, Landstinget och Svenska Filminstitutet. Biografen, som inreddes av Gunnar Asplund och invigdes 1923, är en verklig kulturskatt. Den anrika singelbiografen kan nu leva vidare och SF Bio kommer att garantera verksamheten de närmaste fem åren. Den blir nu även huvudbiograf för Stockholms filmfestival. Stockholms stad går in med ett stöd om 500 tkr om året för att säkra fortlevnaden av denna kultur- och arkitekturhistoriskt värdefulla plats för stadsledningens tjänsteutlåtande.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Annika Billström* (s) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

Motion 1999:53 av Roger Mogert (s) anses besvarad med vad som anføres här.

Stadens kulturförvaltning har under många år varit engagerad i arbetet att rädda Gunnar Asplunds gamla biograf Skandia. Vi glädjer oss med kulturborgarrådet åt det flerpartssamarbete som nu innebär att biografen kan räddas och att den kommer att användas som biograf även i framtiden.

Kommunen kan på olika sätt verka för bredd och mångfald i filmutbudet. Idag lämnas stöd främst till filmföreningar och festivalarrangörer som erbjuder stockholmarna ett utbud av kvalitetsfilmer. Mycket kan säkerligen göras för att förbättra det stödet – inte minst ekonomiskt. (Av det samlade kulturstödet år 2000 gick endast omkring fem procent till konstarnas film och foto.) Vi vill också att kulturnämnden tittar närmare på vilka förutsättningar som gäller för visningsverksamhet i förorterna. I sitt svar berör borgarrådet i stort sett bara den biografverksamhet som förekommer i Stockholms city, men det är viktigt att även den filmklubbverksamhet som bedrivs i stadsdelarna stöttas och att det också finns ett ekonomiskt utrymme att uppmuntra nya lokala initiativ.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motion 1999:53 av Roger Mogert (s).

Stockholm den 12 december 2001

På kommunstyrelsens vägnar:
CARL CEDERSCHIÖLD

Birgitta Rydell

Yvonne Modén

Reservation anfördes av *Annika Billström, Leif Rönngren, Elisabeth Brandt-Ygeman* och *Catharina Tarras-Wahlberg* (alla s) med hänvisning till reservationen av (s) i borgarrådsberedningen.

Ersätтарыttrande gjordes av *Viviann Gunnarsson* och *Christopher Ödmann* (båda mp) enligt följande.

Staden har under ett flertal år beviljat verksamhetsbidrag till organisationer som visar icke-kommersiell film, t.ex. Zita och Stockholms internationella filmfestival. I framtiden bör staden ge ekonomiska bidrag även till andra anordnare som ännu inte fått tagit del av detta.

ÄRENDET

I en motion (1999:53) föreslår Roger Mogert (s) inrättandet av en stadsbiograf samt att staden inleder ett samarbete med befintliga filmföreningar för att bredda filmutbudet i staden, bilaga.

REMISSER

Motionen har remitterats till kulturnämnden, stadsledningskontoret samt Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 1 februari 2000 att som svar på remissen överlämna och åberopa kulturförvaltningens tjänsteutlåtande med förslag om att motionen avslås.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande från den 18 januari 2000 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

I motionen föreslås inrättandet av en stadsbiograf samt att staden inleder ett samarbete med befintliga filmföreningar för att bredda filmutbudet i staden.

Förvaltningen för kontinuerliga diskussioner med företrädare för filmorganisationer i staden om hur filmverksamheten kan förbättras. Till stor del handlar det om att upprätthålla nätverk och hjälpa till att sprida information om den verksamhet som redan finns. Filmutbudet bland de organisationer som erhåller stadens stöd har förvaltningen ingenting att anmärka emot.

Förvaltningen anser att en stadsbiograf skulle äventyra existensen för de biografer som idag visar kvalitetsfilm. Den bredd och mångfald som flera arrangörer garanterar skulle en stadsbiograf inte kunna göra bättre.

Bakgrund

I bilagda motion av Roger Mogert (s), nr 53/99, pläderas för inrättandet av en stadsbiograf, exempelvis i f d biografen Drakens lokaler. Vidare önskar motionären att staden inleder ett samarbete med befintliga ideella filmföreningar för att bredda filmutbudet i staden.

Stödet till stadens fria kulturliv har lång tradition. Stödet riktas till kulturarrangemang som når stockholmarna och stadens besökare. Kulturstöd beviljas inte till produktion av film eller böcker, vars syfte är att nå en publik i hela landet.

Redan 1977 antog kulturnämnden ett filmpolitiskt program, och ett nytt filmpolitiskt program antogs av dåvarande kultur- och idrottsnämnden i december 1998. Staden har under många år beviljat verksamhetsbidrag till de organisationer som visar icke-kommersiell film: Folkets Bio/Zita, Fågel Blå, Kvartersbion, Stockholms Internationella Filmfestival. För två år sedan tillkom filmfestivalen Popcorn och förra året hade staden en aktiv del i förhandlingarna för att rädda biografen Skandia. Skandia erhåller nu ett verksamhetsstöd med 500 tkr per år. Förvaltningen beviljar också kulturstöd till en rad mindre filmfestivaler, ofta med ungdomlig prägel.

Sedan 1994 driver förvaltningen tillsammans med Mediecenter Stockholm barn- och skolbioverksamhet, som äger rum i 13 biografier runt staden, många i förorterna. Syftet med barn- och skolbioverksamheten är dels att presentera kvalitetsfilm för barn och ungdom, dels att integrera filmen som ett naturligt media i undervisningen, men också att stödja de biografier som visar kvalitetsfilm i Stockholm. Skolbioverksamheten, som berör barn i åldern 4-18 år, har ständigt vuxit i omfattning. 1998 genomfördes ca 250 visningar för en publik på ca 40.000 besökare.

Förvaltningen stödjer också filmpedagogisk verksamhet som förmedlas genom Folkets bio/Zita, Filmcentrum och skolbioprojektet. Inom Kulturskolan finns en medieverkstad – Kul-TV – som engagerar ca 50 ungdomar per termin. Stockholms läns landsting har i dagarna erhållit statligt stöd för bildandet av ett resurscentrum för film och video i Stockholm, och Stockholms stad deltar i diskussionerna om resurscentrets innehåll och utformning.

Förvaltningens synpunkter

Det är riktigt som Roger Mogert (s) skriver i sin motion att filmvisning i Stockholm präglas av den kommersiella marknaden. SF och Sandrews har tillsammans drygt 70 % av den totala biopubliken i landet. I Stockholm finns 84 biografialonger, varav ca 10 % visar kvalitetsfilm.

Kulturförvaltningens uppfattning är dock att ett stöd till de organisationer som vill driva en filmvisningsverksamhet är att föredra, framför att staden inrättar en egen biograf. Det skulle vara mycket kostsamt för staden samt äventyra befintliga biografers och visningsorganisationernas framtid. Redan idag är de icke-kommersiella biografernas ekonomiska situation svår. Biografen Fågel Blå tvingas lägga ned på grund av mycket stora ekonomiska problem och biografen Vågen i Skärholmen har aviserat nedläggning under våren.

Biografen Skandia vid Drottninggatan 82 ritades av Gunnar Asplund och invigdes 1923. Sedan slutet av 1980-talet har SF arbetat med att återställa biografen i ursprungligt skick. Under 1998 fördes förhandlingar mellan kultur- och idrottsförvaltningen, Svenska Filminstitutet, Svensk Filmindustri, fastighetsbolaget Hufvudstaden, Triangelfilm samt Stockholms Internationella Filmfestival. Dessa förhandlingar resulterade i bildandet av driftsbolaget Biografen Skandia AB. Biografen Skandia, med sitt kulturhistoriska värde, är stadens stora satsning för att bevara en vacker biografmiljö. Skandias verksamhetsidé bygger på kvalitet, exklusivitet, mångfald och bredd. Biografen profilerar sig genom att dagligen visa ett

profilerar sig genom att dagligen visa ett brett och varierat filmutbud. Förvaltningen anser att kulturnämnden genom satsningen på biografen Skandia bidrar till något som i stort sett överensstämmer med det motionären efterfrågar.

En renodlad stadsbiograf skulle aldrig kunna åstadkomma den bredd i utbudet som de olika biograferna och festivalarrangörerna gör tillsammans. Genom ett kommunalt stöd till skolbioverksamhet har förvaltningen i stället ett långsiktigt perspektiv, som skapar en kommande, kritisk filmpublik som söker sig till och kräver visning av kvalitativ film.

Roger Mogert förordar också i sin motion att staden inleder ett samarbete med befintliga ideella filmföreningar för att bredda filmutbudet i staden. Ett samarbete mellan stadens verksamheter och fria filmorganisationer förekommer idag kring särskilda projekt, som skolbio, diskussioner om innehållet i ett resurscentrum för film samt publik- och marknadsföringsfrågor. Förvaltningen anser att vår roll snarast är att underlätta ett nätverksarbete, hjälpa till med information till t ex skolor och föra diskussioner/inhämta kunskap om filmens situation i Stockholm och hur den kan förbättras.

Med hänvisning till det som anförs ovan föreslås att kulturnämnden föreslår kommunstyrelsen att avslå motionen.

Stadsledningskontoret föreslår i sitt tjänsteutlåtande från den 27 mars 2000 att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att motion 1999:53 av Roger Mogert (s) om införande av en stadsbiograf avslås.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande hade i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att staden redan bidrar till många satsningar som överensstämmer med det motionären efterfrågar. Staden har t.ex. under många år beviljat verksamhetsbidrag till organisationer som visar icke-kommersiell film. Sedan 1994 driver kulturnämnden/kulturförvaltningen tillsammans med Mediecenter Stockholm barn- och skolbioverksamhet i 13 biografer runt staden. Driftsbolaget Biografen Skandia AB bildades efter förhandlingar mellan kultur- och idrottsnämnden, Svenska Filminstitutet, Svensk Filmindustri, fastighetsbolaget Hufvudstaden, Triangelfilm samt Stockholms Internationella Filmfestival. Biografen Skandia utgör stadens stora satsning för att bevara en vacker biografmiljö och Skandias verksamhetsidé bygger på kvalitet, exklusivitet, mångfald och bredd.

Staden för även, genom kulturnämnden/kulturförvaltningen, kontinuerliga diskussioner med företrädare för filmorganisationer i staden om hur filmverksamheten kan förbättras. Till stor del handlar det om att upprätthålla nätverk och hjälpa till att sprida information om den verksamhet som redan finns.

Stadsledningskontoret anser att inrättande av en stadsbiograf skulle vara mycket kostsamt för staden samt kunna äventyra befintliga biografers och visningsorganisationers framtid. Redan idag är de icke-kommersiella biografernas ekonomiska situation svår. En renodlad stadsbiograf skulle inte heller kunna

tion svår. En renodlad stadsbiograf skulle inte heller kunna åstadkomma den bredd i utbudet som de olika biograferna och festivalarrangörerna gör tillsammans. Stadsledningskontoret föreslår därför att motionen avslås.

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 9 mars 2000 att besvara remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av vice ordföranden *Jari Visshed m fl* (s), *Herman Gatica* (v) och *Birgitta Waller* (mp) mot nämndens beslut med hänvisning till sitt yrkande att stadsdelsnämnden skulle bifalla motionen.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande från den 22 februari 2000 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Roger Mogert (s) föreslår i en motion att en stadsbiograf inrättas, t.ex. i f.d. biografen Draken på Fridhemsplan. Tanken med en stadsbiograf är att ge utrymme för film som inte har lika goda kommersiella möjligheter som det utbud som sprids via SF och Sandrews. Förvaltningen tycker att tanken på stöd till filmen är god, men menar att filmer som är mindre intressanta kommersiellt förmodligen inte i första hand bör visas i stadens en gång största biosalong. Förmodligen kommer dessutom Draken inom kort att användas för andra ändamål.

Bakgrund

Roger Mogert (s) har i en motion den 14 oktober 1999 föreslagit kommunfullmäktige att besluta att inrätta en "stadsbiograf", exempelvis i Drakens gamla lokaler. Motionen har remitterats till kulturnämnden, Kungsholmens stadsdelsnämnd samt stadsledningskontoret. Motionären menar att stadens stora satsningar på olika kulturyttringar inte når filmen och särskilt inte den film som har svårt att slå sig fram i det kommersiellt gångbara filmutbudet.

Förvaltningens förslag

Det är möjligt att motionären gör en riktig bedömning; att stödet till film - trots stadens bidrag till Stockholms filmfestival och stöd till några av de mindre kvartersbiograferna - är för litet i relation till stödet till andra kulturyttringar. Denna fråga kan säkert kulturnämnden bättre bedöma.

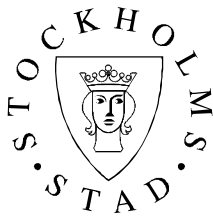
Den f.d. biografen Draken på Fridhemsplan, kv. Hemmet, har under merparten av den tid som gått sedan SF avvecklade biografverksamheten stått tom och outnyttjad. SF avvecklade verksamheten före det att hyreskontraktet löpte ut. De löpande driftkostnaderna var större än biljettintäkterna. Draken, med sin salong om 1125

kostnaderna var större än biljettintäkterna. Draken, med sin salong om 1125 platser, var stadens största biograf, utkonkurrerades av de s.k. popcornpalatsen – biohus med många salonger och stordriftfördelar.

Med start 1998 har den ideella organisationen Kungsholmens musikteater, med stadsdelsnämndens stöd och med operasångaren Sten Niclasson i spetsen, sökt intressera Drakens fastighetsägare – Celexa Fastighetskapital AB – för att bygga om Draken till en musikteaterscen. Fastighetsägaren har anlitat en arkitektfirma för skisser och kostnadsberäkningar. Trots relativt väl genomarbetade ekonomiska kalkyler, samarbetsprojekt med andra större musikinstitutioner m.m. så har fastighetsägaren slutligen tagit ställning för att inte gå vidare med projektet, beroende på att det varit ekonomiskt osäkert.

Helt nyligen har en bygglovansökan lämnats in till stadsbyggnadskontoret med begäran att efter en varsam ombyggnad få nyttja f.d. biografen Draken för hälso- och träningscenter. Naturligtvis skulle stadsdelen behöva en biograf och självklart vore det trevligt om det kunde visas film i Draken igen, men stadens största biosalong är förmodligen inte den bästa lösningen om avsikten är att stödja film som är mindre intressant från kommersiell synvinkel.

SLUT

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

1999:53

1999:53

Motion av Roger Mogert (s) om införande av en stadsbiograf

Stockholms stad har ett ganska – för att inte säga mycket - brett åtagande på kulturens område. Enbart vad det gäller så kallad kulturkonsumtion lägger vi ned stora resurser på att se till att stockholmarna har tillgång till ett stort utbud av bland annat teaterföreställningar, bibliotek och läsesalonger samt musikarrangemang.

Stadens kulturella engagemang kan knappast betvivlas. Det må möjligen skilja en del i fokus och omfång från parti till parti, men huvuddragen består alltså. Stockholmarnas tillgång till böcker, teater, sång och musik står högt på allas dagordning.

Den enda kulturform som i mångt och mycket står utanför stadens ambitiösa kulturprogram är filmen. Film i Stockholm är mestadels ett kommersiellt fenomen. Även om bibliotek och skolor fläckvis gör intressanta och bra saker, i första hand för barn, på filmens område, så är film ett medium vi överlag överlåter åt marknaden att hantera.

Det är måhända inget fel med att låta film distribueras på kommersiell väg. Många av de stora – och publikdragande – produktioner som görs är i första hand kommersiella produkter och har först i andra hand möjligen kulturella ambitioner. Dessa produktioner, de må vara svenska, europeiska eller amerikanska, far säkerligen inte alls illa av att distribueras av något av de två stora biografbolag som dominerar stockholmsmarknaden.

Men lika säkert som att filmens huvudfåra idag är kommersiell, lika säkert finns det ett stort antal filmer vars huvudsyfte inte är kommersiellt. Filmen är ett mäktigt kulturellt verktyg och det är därför tråkigt att stockholmsspubliken inte får tillgång till många av de bra filmer som görs i kanske framför allt Europa.

En bidragande orsak till detta är det tidigare nämnda biografoligopolet. Förutom SF och Sandrews stora biografer finns bara en handfull kvartersbiografer med knappa resurser. Någon konkurrens i egentlig mening råder knappast. Utbudet är snävt och tillrättalagt. Filmer som inte omedelbart betalar sig betraktas som misslyckade projekt.

Man behöver dock inte åka särdeles långt för att finna ett långt bredare utbud av film än i vår huvudstad. I grannhuvudstaden Oslo har kommunen engagerat sig för att kunna erbjuda stadens invånare ett bättre och mer varierat utbud.

Kanske kan det invändas att vårt grannland sedan länge har en starkare tradition av att subventionera saker än vad vi har. Det kan då tilläggas att även på andra sidan klotet, i nyliberalismens huvudstad Auckland, håller sig staden med en stadsbiograf. Det handlar sålunda snarare om en syn på vad som är kultur än på ideologi eller tradition.

För Stockholms del kan det konstateras att många av de klassiska gamla biograflokalerna idag står tomma – som exempelvis Draken vid Fridhemsplan. En kommunal satsning på en stadsbiograf skulle sålunda kunna bidra till att såväl bredda filmutbudet som levandegöra gamla fina mötesplatser i staden.

Jag hemställer sålunda att fullmäktige beslutar att

1. en stadsbiograf inrättas, exempelvis i Drakens gamla lokaler
2. staden i samarbete med befintliga ideella filmföreningar inleder ett arbete för att bredda filmutbudet i staden.

Stockholm den 1 november 1999

Roger Mogert